

VILJELIJÄTUKIHALLINNON UUDISTUS.

” LAKI MAASEUTUHALLINNON JÄRJESTÄMISESTÄ KUNNISSA ”

**TÄMÄ ESITYS ON TEHTY EDUSKUNNSSA
KÄSITTELYSSÄ OLEVAN LAKIESITYKSEN
POHJALTA**

Salo   18.1.2010
Kuopio   22.1.2010
Seinäjoki   27.1.2010

Heikki Lintala

Taustaa 1(4)

- Toimintaympäristö muuttuu
- Valvontaelimet pitäneet nykymallia ongelmallisena sitovan ohjausvallan puuttumisen takia.
- Todentamisviranomaisen edellyttänyt, että MMM ja Mavi selvittävät hallinnon kehittämismahdollisuudet. → työryhmä
- Komission tarkastus 2008 -> organisointia koskevat päätelmät viipymättä ja toimenpiteet käynnistettävä

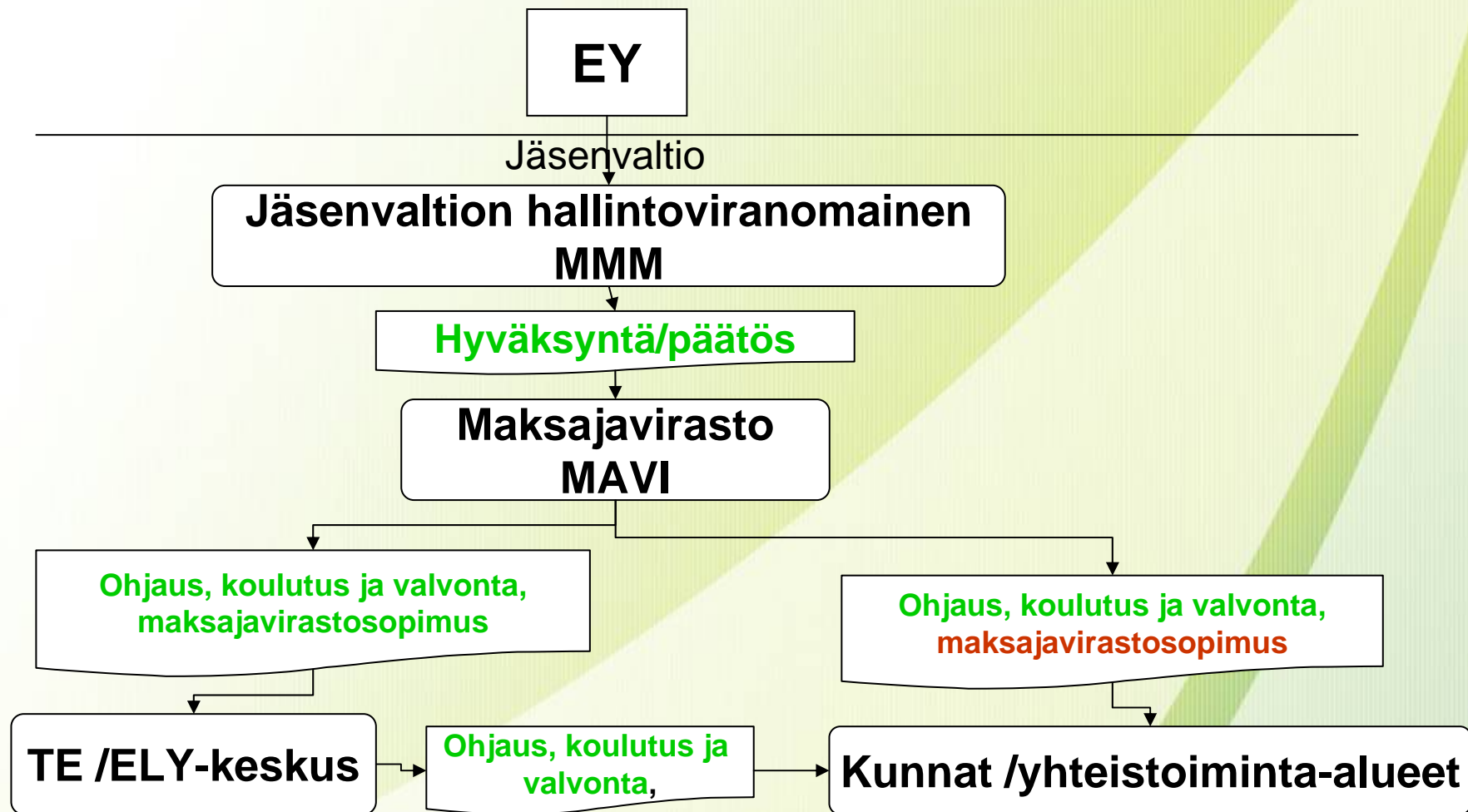
Taustaa 2(4)

- Kyse ei ole yksittäisistä virheistä ja niiden oikaisusta vaan EY:n varojen asianmukaisen hallinnon takeista
- Kunnat ovat hoitaneet tehtävät asianmukaisesti, mutta nykyjärjestelmä ei vastaa EY-lainsäädännön hallinto- ja valvontajärjestelmälle asettamia vaatimuksia

Taustaa 3(4)

- NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1698/2005 74 artikla
- Jäsenvaltioiden on:
  - Nimettävä vastaava hallintoviranomainen ja maksajavirasto
  - Varmistettava, että on perustettu hallinto- ja valvontajärjestelmä, jolla taataan selkeä tehtävien jako ja eriyttäminen.
  - Varmistettava, että järjestelmät toimivat tehokkaasti koko ohjelmakauden ajan.

Taustaa 4(4)

Tavoite

- Kehittää maaseutuhallinnon tehtävien hoitoa kunnissa.
- Mukauttaa hallintoa toimintaympäristön muutoksiin
- Toteuttaa EU-lainsäädännön vaatimukset
- EU-byrokratian lisäksi hoidetaan myös muut tehtävät (mm sato-, tulva-, riistavahinko-, eläinrekisteriasiat ja hukkakauran torjunta sekä voidaan hoitaa myös maaseudun kehittämistehtäviä)

Tukihallinto 2009

- Kuntia 343 kpl 184 tilaa / kunta
- Yksiköitä 254 kpl 248 tilaa / yksikkö
  - Alle 100 tilaa 50 yksikköä 3312 tilaa
  - 100-300 tilaa 138 yksikköä 25351 ”
  - 300-500 tilaa 44 yksikköä 16737 ”
  - 500-800 tilaa 12 yksikköä 7369 ”
  - Yli 800 tilaa 10 yksikköä 10332 ”

- Ostopalvelu tms sopimus 59 yksikköä 25550 tilaa
- Sopimus tuurauksesta ym. 161 kuntaa 27109 tilaa
- Yksin tai ei tietoa 34 kuntaa 10442 tilaa

2 §. Kunnan järjestämisvastuu

Kunta vastaa alueellaan maaseutuhallinnon järjestämisestä siten, että maaseutuhallinnon tehtävät tulevat hoidetuksi Euroopan yhteisön ja kansallisen lainsäädännön kannalta asianmukaisella tavalla.

Tukihallinto 2013 1(2)

- Enintään. 80 yksikköä a. väh. 800 tilaa (esitys)
- 5 viranhaltijaa tai toimihenkilöä, joista yksi:
  - **Päätoiminen ”johtaja”**
    - **Jos kunta ei täytä vaatimuksia, sen tulee liittyä vaatimukset täyttävään maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen.**
    - **Vaatimukset täyttävän kunnan tulee perustaa yhteistoiminta-alue sellaisen kunnan kanssa, jolla ei ole mahdollisuutta liittyä toiseen yhteistoiminta-alueeseen, eikä se yksin täytä vaatimuksia.**

Tukihallinto 2013 2(2)

Saaristoisuuden, Lapin ja Kainuun pitkien etäisyyksien, sekä kielellisten oikeuksien turvaamisen perusteella myönnettävät poikkeamat.

- Ei välttämättä 800 tilaa (esitys)
- Väh. 3 henkilöä, joista yksi johtaa, kuitenkin väh. 5 viran- tai toimenhaltijaa osallistuu

Toiminnallisen kokonaisuuden muodostamiseksi tehtävät poikkeukset 5 §

- Vakiintuneet asiointisuunnat / palvelukokonaisuudet tai erityiset maantieteelliset syyt ⇒ voi poiketa tilamäärästä

Ennakkotieto 7 §

- MMM antaa kunnalle hakemuksesta ennakkotiedon siitä, voidaanko alueella soveltaa 5 §:ssä säädettyä poikkeusperustetta
- Ennakkotietoa on haettava 31.7.2010 mennessä. Hakemus MAVI:iin
- Ennakkopäätös on sitova, jos kunta on esittänyt oikeat tiedot määräajassa eivätkä olosuhteet ole olennaisesti muuttuneet

Päätoiminen johtaja

- Tehtävien hoidon kannalta on pidetty välttämättömänä, että maaseutuhallinnon tehtävien hoitoa johdetaan päätoimisesti.
- Tuolloin organisaatiosta löytyy henkilö, joka vastaa tehtävien hoidon riittävästä resursoinnista, jokapäiväisestä johtamisesta ja toiminnan kehittämisestä.
- Ei pelkkä johtaja vaan hän voi osallistua yksikön erilaisiin yksikön tehtäväalueen työtehtäviin (esim. maksajaviranomaistehtävät, maaseudun kehittämistehtävät)
- On "työhön osallistuva työnjohtaja", "kymppi".

Hallintomallit

- 1. Kunta hoitaa yksin, jos em. edellytykset täyttyy**
- 2.1. Yksi hoitaa sopimuksen perusteella**
- 2.2. Yksi vastaa ja sen kunnan organisaatiossa oleva yhteinen toimielin hoitaa**
- 2.3. Kuntien välisellä sopimuksella perustettu kuntayhtymä hoitaa**

Kunnan ilmoitusvelvollisuus

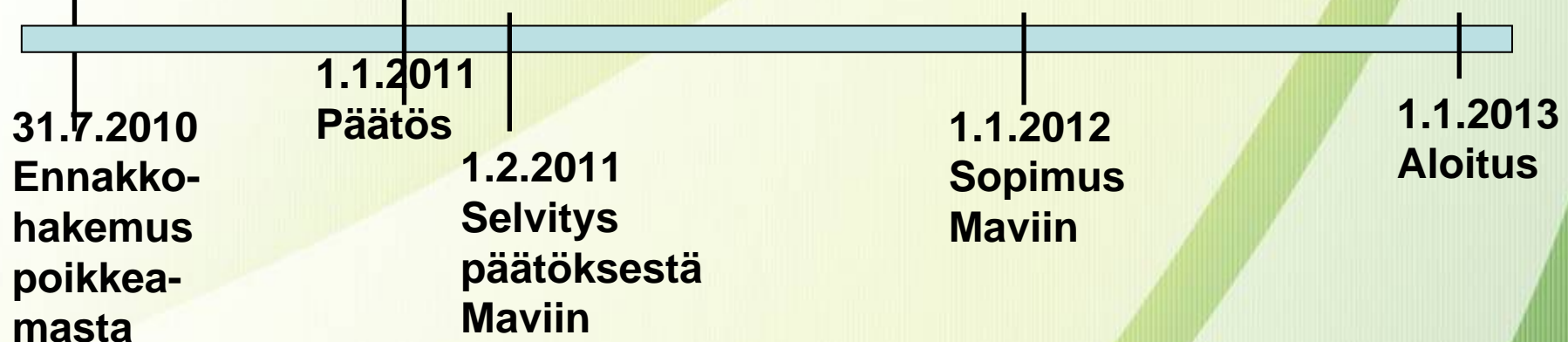
Tammikuu 2011

- **Kunnan tai yhteistoimintaan osallistuvien kuntien on ilmoitettava Maaseutuvirastolle päätöksestään muodostaa yhteistoiminta-alue tai perusteesta, jolla jotain poikkeusta voidaan soveltaa sen alueella.**
- **Ilmoituksen voi antaa kunta tai kuntayhtymä, jolle maaseutuhallinnon järjestämisvastuu sopimuksella siirtyy.**
- **Ilmoitukseen on liitettävä selvitys tilamäärä- ja henkilöstövaatimusten täyttämistä tai perusteista, joilla jotain poikkeusta voidaan soveltaa.**
- **Mavi toimittaa ilmoituksen ja lausuntonsa maa- ja metsätalousministeriölle.**

Mitä kunnilta edellytetään

- Kunnan on haettava ennakkotietoa poikkeamasta (jos haluaa) 31.7.2010 mennessä. Hakemus MAVI:iin
- Kunnan tehtävä päätös yhteistoiminta-alueeseen liittymisestä 1.1.2011 mennessä.
- Selvitys päätöksen tekemisestä tai perusteista, joilla velvollisuutta ei ole MAVI:lle 1.2.2011.
- Jos ei selvitystä, päätös ”orpokunnista” VN:lle.
- Järjestämisvastuullinen toimittaa selvityksen sopimuksen tekemisestä MAVI:lle 1.1.2012.
- Yhteistoiminta-alueen on aloitettava viim. 1.1.2013

Valtioneuvoston päätöksentekooikeus 10 §

- **Kunta ei ole tehnyt päätöstä yhteistoiminta-alueeseen liittymisestä tai esittänyt perusteita, joilla velvollisuutta yhteistoimintaan ei ole**

⇒ **VN päättää kuultuaan asianosaisia kuntia, ELY-keskusta ja Mavia:**

1. **kunnan kuulumisesta yhteistoiminta-alueeseen**
  2. **yhteistoiminta-alueen hallinnosta**
  3. **virkojen ja tehtävien järjestämisen perusteista**
  4. **muista yhteistoiminnan järjestämiseksi välttämättömistä asioista, joista kunnat eivät ole sopineet**
- **VN:n päätös yhteistoiminnan ehdoista voimassa, kunnes ao. kunnat toisin sopivat**

13 §. Muutoksenhaku

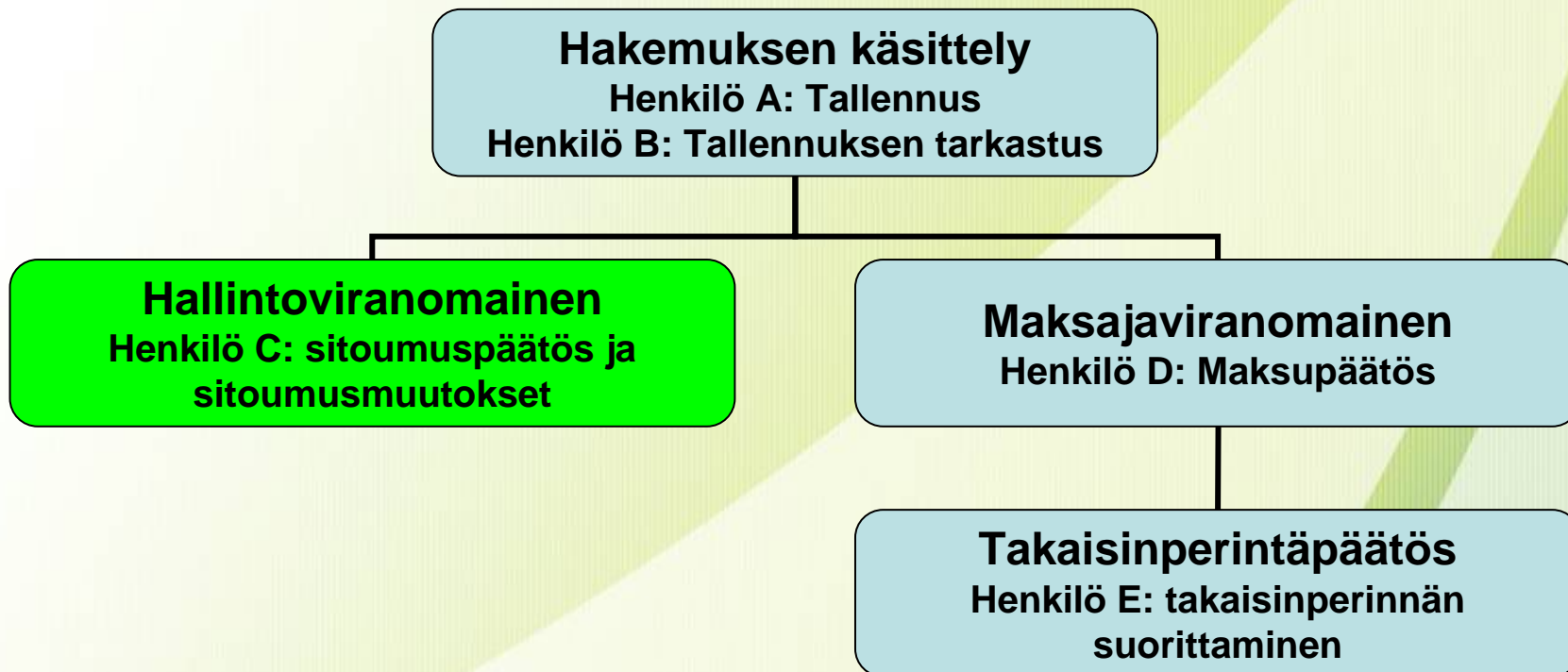
- **MMM:n ennakkopäätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla, koska se on osa valtioneuvoston päätöksen tekoa.**
- **Valtioneuvoston päätökseen saa hakea muutosta KHO:sta**

Tehtävien hoidon ohjaus ja valvonta

- **MMM vastaa maaseutuhallinnon kehittamisestä ja kuntiin kohdistuvan ohjauksen yhteensovittamisesta.**
- **Mavi, EVIRA ja ELY-keskukset ohjaavat ja valvovat tehtäviensä hoitoa kunnissa.**
- **Mavi ja ELY-keskukset voivat tarkastaa maaseutuhallintoa hoitavan yksikön**

Eriyttäminen (saattaa muuttua)

Ei tule tästä laista ja koskee ainoastaan EU-tukien hallintoa

Henkilöstön asema

- Järjestelyt toteutetaan kuten laissa työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa (449/2007) säädetään.
- Järjestelyt ovat liikkeenluovutuksia. Liikkeen luovutuksessa työnantajan luovutushetkellä voimassa olevista työsuhteista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet sekä niihin liittyvät työsuhde-etuudet siirtyvät liikkeen uudelle omistajalle tai haltijalle. (Työsopimuslaki 55/2001 10 § ja laki kunnallisesta viranhaltijasta 304/2003)

Miten prosessia tuetaan

- Tukiryhmä
  - Pj. O P Peltomäki
  - Edustajat:
    - MMM, Arja-Leena Kirvesniemi (Susanna Paakkola)
    - Kuntaliitto, Antti Kuopila
    - Kirsti Lepistö, Salo (Markku Kansikas, Kouvola)
    - Erkki Ojala, Pertunmaa, (Taina Wirberg, Piikkiö)
    - ELY-keskus, Veikko Tuominen, Pekka Tahvanainen
    - MAVI, Heikki Lintala, Marja Antola, Hanna Westinen siht.
    - Maaseutuverkostoyksikkö, Päivi Kujala

Miten prosessia tuetaan

- Yhteyshenkilö MAVI:ssa

heikki.lintala@mavi.fi puh. 0405120524

- Vastaa kysymyksiin
- On käytettävissä koulutuksiin
- Koordinoi prosessia
- Tukee ja koordinoi tukihenkilöverkoston
- Osallistuu tiedottamiseen Internet ym.ym.

Miten prosessia tuetaan

- ELY-keskusten tukihenkilöverkosto
  - Jokaiseen ELY-keskukseen nimetty tukihenkilö, joka vastaa alueellaan kuntien kysymyksiin ja osallistuu koulutukseen sekä avustaa ja tukee maksajavirasto- ja hallintoviranomaistehtäviin sekä maksajavirastosopimusten tekoon liittyvissä asioissa

ELY-Keskusten tukihenkilöt

ELY-keskus

Henkilö

Uusimaa

Jarmo Kitula, Petri Knaapinen

Varsinai-Suomi

Risto Skyttä, Harri Liven

Satakunta

Leena Ahtola Heinonen

Häme

Juha Poutiainen

Pirkanmaa

Lahma Erkki

Kaakkois-Suomi

Osmo Minkkinen, Jyrki Pitkänen

Etelä-Savo

Ossi Tuuliainen

Pohjois-Savo

Auli Väänänen, Pauli Lehtonen

Pohjois-karjala

Pekka Tahvanainen

Keski-Suomi

Rauno Tammi

Etelä-Pohjanmaa

Veikko Tuominen, Marianne Muotio

Pohjanmaa

Ulf-Erik Häggvik, Päivi Hiltunen

Pohjois-Pohjanmaa

Jukka Tuovinen

kainuu

Vilho Härkönen, Paavo Kemppainen, Kari Väisänen

Lappi

Vili-Matti Kraatari, Hannu Linjakumpu

Miten prosessia tuetaan

- **Koulutus**

- **Miten vaatimus yhteistoiminnasta muuttaa maaseutuhallintoa. Lisäksi substanssiasiaa. Kuntien viranomaiset ja toimistohenkilöt.**
  - **7.12 Kuopio, 10.12 Oulu, 14.12 Hämeenlinna, 13.1.2010 Helsinki (ruotsinkielinen)**
- **Kunnan-, hallinto-, talousjohtajille ja yli 800 viljelijän yksikön johtajille. Yleistietoa hallinnon tehtävien uudelleen järjestämisestä. 18.1 Salo, 22.1. Kuopio, 27.1. Seinäjoki**
- **Mitä edellytetään, että tukia voidaan kunnassa maksaa. Hallinto- ja valvontajärjestelmän vaatimukset, ELY-keskuksen rooli maksajavirastosopimuksen laadinnassa ja valvonnassa. Keväällä ?**

Miten prosessia tuetaan

- Tiedottaminen
  - **Koulutusohjelma ja materiaali MAVI:n ja kuntaliiton sivuille**
  - **Tietopaketti aiheesta mm. nettiin. Aitta**
  - **Painettu ”rautalankaesite”**
  - **Tausta-aineistoa kuntien välisiin neuvotteluihin**
    - **Sopimusmalleja**
    - **Kustannusten jakomalleja**

Kustannusten jakoesimerkkejä

Kunta	Tiloja		Kustannusten jako verrattuna tilalukumäärän mukaiseen jakoon 1000 €				
	kpl	Ha/tila	Tila lkm	Ala ha	Lohkot	Eurot	
A	467	28	104	-15	-2	-9	
B	398	29	88	-9	+5	-3	
C	174	44	39	+13	-2	+4	
D	86	51	19	+11	+0	+8	
Yht.	1125		250				